

č. j. 31 A 163/2018 -100

Statutární město Brno
Doručeno: 30.07.2020
MMB/0317010/2020
listy: přílohy:1
druh: 11/sv:

mmb1e57739ea58

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobkyně: **Helena Bagoňová**, IČO 67064264
sídlem [redacted]
zastoupená advokátkou Mgr. Petrou Hrachy
sídlem [redacted]

proti
žalovanému: **Magistrát města Brna**
sídlem Koliště 839/19, 601 67 Brno

za účasti: **BIKOS CZ s.r.o.**, IČ 26830035
sídlem Na Zákopě 561, 772 00 Olomouc - Chválkovice
zastoupen JUDr. Terezou Jelínkovou, advokátkou
sídlem [redacted]

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2018, č. j. MMB/0425105/2018, sp. zn. OSP/MMB/0425105/2018,

takto:

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru sociální péče, ze dne 19. 10. 2018, č. j. MMB/0425105/2018, sp. zn. OSP/MMB/0425105/2018, a rozhodnutí Domova pro seniory Mikuláškovo nám., příspěvkové organizace, ze dne 28. 8. 2018, č. j. Ř/799/2018, se zrušují.
- II. Domov pro seniory Mikuláškovo nám., příspěvková organizace, je povinen poskytnout žalobkyni informace o položkových prodejních cenách a výsledku součinu položkové

prodejní ceny a nakupovaného množství, uvedených v kopiích dodacích listů a faktur za čerstvé, sterilované a mražené ovoce a zeleninu a koloniálu (tj. ostatních potravin) za období 1. 2. 2018 až 28. 2. 2018 a za období 1. 6. 2018 až 30. 6. 2018, jež mu byly vystaveny společnostmi ACCOM Czech a.s., IČO 27113141, sídlem Na Pláni 1997/41, 150 00 Praha 5; ALIMPEX – Louny spol. s r. o., IČO 26119773, sídlem Českobrodská 1174, 198 00 Praha 9; BIKOS CZ s. r. o., IČO 26830035, sídlem Na Zákopě 561, 772 00 Olomouc – Chválkovice; a podnikající fyzickou osobou Slavkem Marjanovičem, IČO 26901897, sídlem [REDAKCE] a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení částku 15 342 Kč, a to k rukám Mgr. Petry Hrachy, advokátky se sídlem [REDAKCE] do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Domov pro seniory Mikuláškovo nám., příspěvková organizace (dále jen „povinný subjekt“), rozhodnutím ze dne 28. 8. 2018, č. j. Ř/799/2018 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) částečně zamítl žádost žalobkyně o informace v rozsahu informací o položkových prodejních cenách a výsledku součinu položkové prodejní ceny a nakupovaného množství, uvedených v kopiích dodacích listů a faktur za čerstvé, sterilované a mražené ovoce a zeleniny a koloniálu (tj. ostatních potravin) za období 1. 2. 2018 až 28. 2. 2018 a za období 1. 6. 2018 až 30. 6. 2018, které jsou označovány za obchodní tajemství společností ACCOM Czech a.s., BIKOS CZ s.r.o., ALIMPEX – Louny spol. s r. o., a podnikající fyzické osoby Slavko Marjanoviče, neboť tyto informace posoudil jako obchodní tajemství ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí následně žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 10. 2018, č. j. MMB/0425105/2018, sp. zn. OSP/MMB/0425105/2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl, přičemž prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení a osoby zúčastněné na řízení

2. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů. Dle jejího názoru je napadené rozhodnutí nesprávné, nezákonné, v jeho důsledku dochází ke zkrácení jejích práv na informace. Nelze přijmout premisu žalovaného, že ceny, jakožto požadované informace, lze považovat za obchodní skutečnosti, jejichž nositeli jsou dodavatelé a tyto vznikly v rámci závodu jednotlivých dodavatelů. Žalobkyně žádá informace – ceny, za které nakupuje – po povinném subjektu, kterým je příspěvková organizace. Tento nic netvoří, ceny nejsou výsledkem intelektuální činnosti, kterou by bylo třeba chránit obchodním tajemstvím. Jde o výsledek nabídky a poptávky. Poskytnutá informace neumožňuje žalobkyni vyhodnotit, za jakou cenu je nakupováno jednotlivé zboží, a tedy zda jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně. Žalovaný ignoroval argumentaci žalobkyně včetně judikatury o tom, že samotná informace o ceně nevypovídá o způsobu hospodaření s veřejnými prostředky, protože je společně s ní nutno poskytnout alespoň rámcovou informaci o předmětu plnění, za něž se cena poskytuje. Přípustná míra rámcovosti pak vychází právě z toho, zda je možné posoudit hospodárnost využití veřejných prostředků. Vzhledem k tomu, že výkazy vynaložených

finančních prostředků (faktury) jsou rozhodně pro kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky, jejich poskytnutí nelze považovat za obchodní tajemství. Jelikož se žalobkyní požadované informace týkají používání veřejných prostředků, nemohou informace stran ceny a rozsahu plnění představovat porušení obchodního tajemství. Jejich poskytnutí tedy nic nebránilo. Právní analýza znaků obchodního tajemství provedená povinným subjektem je zcestná, nepodložená, nepřezkoumatelná a nesprávná. Jednotková cena, za kterou dodavatel prodává veřejnému subjektu své zboží, neodráží vynaložené náklady na nákup zboží či potencionálně ušlý zisk. Nejméně znak ocenitelnosti obchodního tajemství nebyl naplněn. Závěr povinného subjektu stran naplnění aspektu zajišťování utajení obchodního tajemství je nepodložený a spekulativní. Žádné konkrétní zajištění ochrany nebylo zjišťováno. Nebyly tedy kumulativně naplněny znaky obchodního tajemství a nebylo možné požadované informace s odkazem na § 9 odst. 1 zákona o poskytování informací neposkytnout. Napadené rozhodnutí je rozporné, když žalovaný na jednu stranu tvrdí, že ceny o zboží požívají ochrany obchodního tajemství a na druhou stranu připouští, že utajení ochrany obchodního tajemství není třeba zkoumat.

3. Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Uvádí, že žalobkyní požadované informace naplňují znaky obchodního tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku, a proto tyto informace dle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím neměly být poskytnuty. Účel kontroly hospodaření s veřejnými prostředky byl naplněn, neboť z poskytnutých údajů může žalobkyně při porovnání se svými cenami zjistit, zda by prodávané zboží prodávala za celkovou kupní cenu nižší než jiné subjekty, nebo ne, resp. zda jsou finanční prostředky vynakládány hospodárně. Žalovaný je toho názoru, že žalobkyní nejde o kontrolu hospodaření povinného subjektu s veřejnými prostředky, ale o získání výhody na trhu nad ostatními účastníky podnikajícími s ovocem a zeleninou. Tento názor podporuje i současné šetření policie ve věci podnětu na podezření z protiprávního jednání osob (spojené s šikanou a vydíráním zástupců příspěvkových organizací), ke kterému mělo docházet u více příspěvkových organizací v rámci Brna. Osoby, které mají vazbu na společnost Míča-Bagoňová s.r.o., případně Helena Bagoňová, jako podnikající fyzická osoba, si vyžádaly od příspěvkových organizací poskytnutí informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím a následně měly tyto informace využít při osobních jednáních se statutárními zástupci příspěvkových organizací, kde se je snažily přesvědčit o cenové výhodnosti odběru zboží právě od shora uvedených dodavatelů, a to ve srovnání s údajně předraženými cenami konkurence, zjištěnými výše uvedeným způsobem.

4. V podané replice žalobkyně setrvává na své argumentaci uvedené v žalobě a zdůrazňuje, že obchoduje toliko s ovocem a zeleninou, a tedy jednotliví dodavatelé potravin pro ni nejsou soutěžitelé a konkurence. Žalobkyně žádala o sdělení informací jako celku z důvodu kontroly vynakládání finančních prostředků. Nemá důvod tímto způsobem získávat informace o cenách zboží, které nejsou předmětem jejího podnikání. Žalobkyni není nic známo o tvrzeném trestním oznámení. Žádné informace nebyly žalobkyní ani jejími zaměstnanci zneužívány při konkurenčním boji. Pouze poskytnutí informace o množství a jednotkové ceně může umožnit žadateli posouzení, zda jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně. Je otázkou, zda by žalovaný neměl dodávku potravin řešit v rámci zadávacího řízení, neboť žalobkyně má za to, že objem dodávaných potravin přesahuje částku 2 000 000 Kč za 12 měsíců. Následně žalobkyně poukazuje na nehospodárné vynakládání veřejných prostředků jinými subjekty, jež vyvozuje z příložených daňových dokladů. Důvodem, proč žalovaný odmítá poskytnout informace dle zákona, může být i obava, že veřejnost se dozví o možných předražených nákupech surovin.

5. Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Postupy a modely tvorby ceny podle ní představuje obchodní tajemství. Obchodní tajemství nemusí vznikat v závodu dodavatele, pouze s ním musí mít souvislost. V případě přezkumu efektivity hospodaření nestojí otázka, kolik bylo utraceno za jednotlivé položky, ale zda je v souhrnu možné zajistit nákup levněji/efektivněji. V případě vícepoložkového prodeje se jedná o specifické mechanismy

jednání o ceně, kdy výsledné položkové informace o ceně představují obchodní tajemství. Informace o jednotkových cenách je obchodně cenná (a zneužitelná), liší se napříč obchodními vztahy a je výsledkem komplexního nahlížení vzniklé spolupráce v souvislostech. Pokud veřejnost získá informaci o celkové částce, je dostatečně zajištěna možnost veřejné kontroly. Žalobkyni nic nebrání si úsudek o hospodárnosti učinit. Judikatura k posuzování kompenzací poskytovaných v dopravě je na projednávanou věc nepřiléhavá. Ocenitelnost je patrná již z toho, že informace je komerčně hodnotná. Informace o jednotkových cenách osoba zúčastněná na řízení chrání a zajišťuje jejich utajení.

6. Žalobkyně ve svém následném vyjádření dodala, že nepožadovala zdůvodnění cenotvorby či zákulisí obchodního jednání o cenách. Tyto informace nelze zjistit ani z položkových cen. Argumentace osoby zúčastněné na řízení nemůže obstát. Dopředu věděla, že obchoduje s povinným subjektem a že jejich obchody mohou být podrobeny kontrole ze strany veřejnosti.

III. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
8. Soud se v prvé řadě zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobkyně spatřuje 1) v nevypořádání námítky o tom, že samotná informace o ceně nevypovídá o způsobu hospodaření s veřejnými prostředky, není-li doplněna alespoň rámcovou informací o předmětu plnění, za něž se cena poskytuje; a 2) v provedené právní analýze znaků obchodního tajemství.
9. Prvnímu důvodu nepřezkoumatelnosti uvedenému žalobkyní soud nepřisvědčuje. Jak vyplývá ze str. 4 napadeného rozhodnutí, žalovaný explicitně uvedl, že požadavky judikatury, zejména žalobkyní citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2004, č. j. 7 A 118/2002 - 37 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), na obsah poskytnutých informací byly postupem povinného subjektu splněny, když žalobkyni byla poskytnuta jak informace o celkové výši fakturované ceny (tj. „informace o ceně“ ve smyslu citovaného rozsudku), tak soupis prodávaného zboží (tj. „rámcová informace o předmětu plnění“ ve smyslu citovaného rozsudku). Z těchto informací si dle žalovaného může žalobkyně při porovnání se svými cenami snadno zjistit, zda by zboží prodávala za celkovou kupní cenu nižší než jiné subjekty, nebo nikoli. Z uvedené argumentace, blíže rozvedené na str. 4 napadeného rozhodnutí, je jednoznačně seznatelné, z jakého důvodu má žalovaný informace poskytnuté žalobkyni za dostačující. Nelze tedy než konstatovat, že žalovaný se výslovně danou odvolací námitkou zabýval, zdůvodnil své úvahy a předložil konkrétní ucelenou argumentaci oponující argumentaci žalobkyně. Z napadeného rozhodnutí je jednoznačně seznatelná jak reakce na danou námitku žalobkyně, tak i konkrétní úvahy žalovaného. Ostatně sama žalobkyně proti těmto úvahám v žalobě brojí konkrétní argumentací, a krajskému soudu proto nic nebrání v tom, aby správnost těchto úvah věcně posoudil. Zcela jistě tak nelze hovořit o „ignoraci“ námítky a související judikatury žalovaným, jak tvrdí žalobkyně.
10. Soud nepřisvědčil ani námitce žalobkyně spočívající v tvrzené nepřezkoumatelnosti právní analýzy znaků obchodního tajemství. Rozbor znaků obchodního tajemství provedený povinným subjektem a potvrzený žalovaným je zcela přehledný, logický a srozumitelný. Dle názoru zdejšího soudu je z něj zcela jasné, proč jsou podle správních orgánů v případě informace o jednotkových cenách výrobků naplněny jednotlivé znaky obchodního tajemství dle § 504

občanského zákoníku (srov. str. 2 a 3 prvostupňového rozhodnutí), a zdejšímu soudu ani v této otázce nic nebrání v tom, aby správnost uvedených úvah věcně přezkoumal.

11. Jádrem sporu mezi stranami je otázka, zda žalobkyní požadované informace o položkových prodejních cenách, potažmo výsledku součinu položkové prodejní ceny a nakupovaného množství, uvedených v kopiích dodacích listů a faktur výše uvedených osob, naplňují znaky obchodního tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku, v důsledku čehož by žalobkyní neměly být poskytnuty požadované informace s odkazem na § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle tohoto ustanovení totiž platí, že „[p]okud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne“.
12. Dle § 504 občanského zákoníku pak „[o]bchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení“. Institut obchodního tajemství je tak v dílci občanského zákoníku vymezen šesti definičními znaky: 1) konkurenční významnost; 2) určitelnost; 3) ocenitelnost; 4) běžná nedostupnost v příslušných kruzích; 5) souvislost s obchodním závodem; 6) zajišťování utajení, přičemž aby určitá skutečnost mohla být považována za obchodní tajemství, musí být všechny definiční znaky splněny kumulativně.
13. Soud má za to, že v posuzované věci není splněna především podmínka zajišťování utajení, a to především proto, že dodavatelé jednotkové ceny zboží (a součiny cen a množství) označily za obchodní tajemství až na výslovný dotaz povinného subjektu poté, co žalobkyně podala žádost o informaci. Zákon pro možnost odvolání se na obchodní tajemství vyžaduje výslovný projev vůle podnikatele, že určitá informace je obchodním tajemstvím, přičemž tento projev vůle musí být dle judikatury Nejvyššího správního soudu „učiněn před doručením žádosti o poskytnutí informace“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2004, č. j. 7 A 118/2002 – 37). Pokud je totiž takový projev vůle činěn dodatečně, je zřejmé, že dodavatel před podáním žádosti o informace o utajení dané informace neusiloval.
14. Je totiž nutno vzít v úvahu také skutečnost, že povinný subjekt jakožto státní příspěvková organizace je veřejným zadavatelem ve smyslu § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zadávání veřejných zakázek“). Uzavřením úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, jako je tomu v předmětných obchodních vztazích povinného subjektu, dochází k zadání veřejné zakázky ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek. Uchazeč o veřejnou zakázku uzavírá smlouvu na veřejnou zakázku, obsahující údaj o jednotkové ceně prodávaného zboží, s plným vědomím existence procesů umožňujících kontrolu dodržování pravidel obsažených v zákoně o zadávání veřejných zakázek. Mimo jiné si musí být vědom také institutu námitek proti postupům zadavatele směřujícím k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení [srov. § 241 odst. 2 písm. c) zákona o zadávání veřejných zakázek] a návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele [srov. § 250 odst. 1 písm. f) zákona o zadávání veřejných zakázek], či návrhu na uložení zákazu plnění uzavřené smlouvy [srov. § 250 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek]. V důsledku těchto institutů se také údaj o ceně stává předmětem správního řízení, v němž má návrhovatel (prakticky kterýkoliv možný dodavatel) právo seznámit se s podklady rozhodnutí (obsahující také údaje o ceně). Jinými slovy uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku se údaje o ceně zboží, které je předmětem veřejné zakázky, zpřístupňuje neurčitému okruhu osob. Proto nelze po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku hovořit o tom, že by dodavatel usiloval o utajení údaje o ceně, a tudíž ani o tom, že by tento údaj mohl být předmětem obchodního tajemství (neoznačoval-li jej takto do té doby ani sám dodavatel).
15. Uzavře-li dodavatel a veřejný zadavatel smlouvu o koupi určitého zboží, jejíž součástí je dohoda o ceně za toto zboží, je výše ceny konsenzem mezi dodavatelem a veřejným zadavatelem, nikoli hodnotou vytvořenou výlučně dodavatelem, která by tímto dodavatelem byla cíleně tajena.

Přistoupí-li dodavatel na cenu, kterou si sjednal s veřejným zadavatelem, musí a měl by být srozuměn s tím, že tato cena bude vynakládána z veřejných prostředků, a tudíž se stává informací, na jejíž poskytnutí vzniká v rámci požadavku na transparentnost a kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky právo ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Požadavek transparentnosti a s ní související možnost veřejné kontroly zadání veřejné zakázky, vyplývající mimo jiné z § 31 ve spojení s § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek) je i v případě zadávání zakázky mimo zadávací řízení jedním z nejdůležitějších požadavků kladených právním řádem na zadávání veřejných zakázek. Již samotným sjednáním ceny dodávaného zboží s povinným subjektem vyjádřili dodavatelé svou vůli podrobit se režimu zadávání veřejných zakázek a konkludentně tak údaje o cenách zboží učinili předmětem postupu podléhajícího veřejné kontrole. Nutno podotknout, že je čistě na dodavateli, jakožto uchazeči o veřejnou zakázku, aby před podáním nabídky, resp. před uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku, sám zvážil, zda chce smlouvu za daných podmínek s veřejným zadavatelem uzavřít, a dát tak k dispozici údaj o výši ceny za jím dodávané zboží, resp. o výši veřejných prostředků vynakládaných zadavatelem za toto zboží.

16. Není možné přisvědčit ani tvrzení osoby zúčastněné na řízení, že by informace o jednotkové ceně představovala informaci o cenotvorbě. Samotná pravidla cenotvorby jistě mohou spadat pod obchodní tajemství dodavatele, nicméně z informací o jednotkových cenách dodaných zboží pravidla cenotvorby určit nelze. Kromě toho osoba zúčastněná na řízení naznačuje, že samotná cenotvorba v jejím případě probíhá zcela individuálně, proto lze pochybovat o tom, že má skutečně nastavena konkrétní pravidla pro stanovení ceny. Existují-li, nelze je z jednotkových cen zboží zjistit, a rozhodně proto nelze ztotožňovat informaci o jednotkových cenách s informací o pravidlech cenotvorby či s informací o způsobu, jakým byla daná konkrétní cena dosažena (tj. o průběhu předchozích obchodních jednání).
17. Nelze tak souhlasit s tvrzením žalovaného a osoby zúčastněné na řízení, že jednotková cena smluvená mezi povinným subjektem a jeho dodavatelem naplňuje definiční znaky obchodního tajemství. Rozhodli-li se dodavatelé uzavřít smlouvu o koupi zboží s veřejným zadavatelem, nemohou považovat vzájemně sjednanou cenu za informaci, u níž by zajišťovali utajení ve smyslu § 504 občanského zákoníku, neboť uzavření smlouvy na veřejnou zakázku je naopak postupem směřujícím k odtajnění informací týkajících se tohoto smluvního vztahu (byly-li dosud vůbec utajovány).
18. S ohledem na výše uvedené zdejší soud dospěl k závěru, že informace požadovaná žalobkyní nenaplňuje definiční znaky obchodního tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku, a tak nebyl dán důvod stanovený v § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím pro odepření této informace.
19. Již z toho důvodu nepovažuje soud za přílehlavou argumentaci žalovaného, že žalobkyni byly poskytnuty informace v rozsahu uvedeném v § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, což je nutno podle něj považovat za dostatečné pro naplnění účelu kontroly hospodaření s veřejnými prostředky. V prvé řadě totiž uvedené ustanovení představuje výjimku z pravidla obsaženého v § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, a je proto aplikovatelné pouze v případě, že je určitá informace skutečně předmětem obchodního tajemství. Jelikož v případě žalobkyní požadovaných informací tomu tak není, není vůbec na místě aplikovat výjimku obsaženou v § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím.
20. Nelze navíc ani souhlasit s tím, že poskytnutí informace o celkové ceně za souhrn většího množství různého zboží umožňuje provádět dostatečnou kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky. Žalovaný argumentuje tím, že žalobkyně „*může z [...] poskytnutých údajů při porovnání se svými cenami snadno zjistit, zda by prodávané zboží prodává[a] za celkovou kupní cenu nižší než jiné subjekty, nebo ne, resp. zda jsou finanční prostředky vynakládány hospodárně*“. Stejně jako by pro posuzování žádosti o informace by neměly hrát roli motivy žadatele (viz rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 27. 6. 2007, č. j. 6 As 79/2006 – 58, publ. pod č. 1342/2007 Sb. NSS), neboť žádost ani není nutno zdůvodňovat, neměla by hrát roli ani jeho individuální schopnosti určité informace vydedukovat. Úvaha žalovaného je navíc chybná s ohledem na skutečnost, že žalobkyně neobchoduje s mnohými položkami uvedenými na dokladech (samy správní orgány z této informace vycházely, když uváděly, že žalobkyně je provozovatelkou velkoobchodu s ovocem a zeleninou). Její možnosti provést žalovaným navrhované srovnání tak byly významně omezené.

21. Nakonec má soud za to, že okruh poskytnutých informací by ani neodpovídal požadavku stanovenému v § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím (přicházela-li by v úvahu jeho aplikace). Jak uvedl Nejvyšší správní soud, je nutno v každém jednotlivém případě individuálně posuzovat, zda poskytnutá informace o rozsahu používání veřejných prostředků má skutečně vypovídací hodnotu, tedy zda vůbec umožňuje takové hodnocení (rozsudek ze dne 29. 3. 2018, č. j. 10 As 368/2017 – 71).
22. Rozsah informací poskytnutých žalobkyni je podle názoru zdejšího soudu pro kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky nedostatečný. Nelze souhlasit se žalovaným, že se žalobkyně dozvěděla „*zcela konkrétní položky a zcela konkrétní množství, které bylo odebráno*“, z čehož si mohla vyhodnotit, zda byly či nebyly vynaloženy veřejné prostředky účelně a hospodárně. Nebyly-li žalobkyni poskytnuty informace o jednotlivých položkových cenách, nemá žalobkyně možnost vyhodnotit, zda jsou veřejné prostředky vynakládány na každou jednotlivou položku uvedenou v seznamu obsahujícím několik druhů zboží účelně a hospodárně. Byť by se celková cena uvedená na dodacích listech nemusela extrémním způsobem odchýlovat od ceny tržní za daný souhrn zboží, mohlo by dojít k situaci, že by jedna z řady položek byla veřejnému zadavateli dodavatelem prodávána za cenu nepřiměřeně vysokou. V takovém případě by nebylo možné učinit obecný závěr, že zadavatel vynakládá veřejné prostředky účelně a hospodárně. Čím větší je přitom celkový seznam dodaných položek, tím snáze se ve fakturované ceně „ztratí“ jeden extrémně nevhodný výdaj. Proto musí mít veřejnost možnost provádět kontrolu hospodárnosti i u jednotlivých položek dodávaného zboží.
23. Nutno podotknout, že ani nesouhlas dodavatelů s poskytnutím informace o cenách dodávaného zboží nebrání poskytnutí této informace. Dle § 11 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, sice platí, že povinný subjekt informaci neposkytne, pokud „*jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, již takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí*“, v projednávané věci však jednotlivé položkové ceny byly cenami sjednanými, tedy cenami, na jejichž tvorbě se podílel jak povinný subjekt jakožto veřejný zadavatel, tak jednotlivé dodavatele. Nejedná se o informaci, která by byla povinnému subjektu teprve předávána dodavateli.
24. Lze tedy shrnout, že správní orgán prvního stupně i žalovaný zatížili svá rozhodnutí vadou nezákonnosti, pokud žádost o informace v rozsahu výše uvedeném částečně odmítli s poukazem na to, že požadované informace jsou obchodním tajemstvím ve smyslu § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.
25. Podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že „*při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout*“.
26. Citované ustanovení neposkytuje soudu žádný prostor pro úvahu o dalším postupu. Je-li splněna hypotéza citovaného ustanovení, je soud povinen rozhodnutí odvolacího správního orgánu i správního orgánu prvního stupně zrušit a nařídí povinnému subjektu poskytnout požadované informace. Toto ustanovení tedy zavádí do soudního řízení správního ovládaného principem kasačním prvky principu apelačního. K tomu soud doplňuje, že podle § 16 odst. 4 věta druhá

zákona o svobodném přístupu k informacím je možné postupovat primárně v případě, že je napadené správní rozhodnutí přezkoumatelné (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2014, čj. 6 As 140/2013 - 155). Smyslem a účelem § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je jednak zabránit „ping-pongu“ mezi povinným subjektem na straně jedné a správními soudy na straně druhé, jednak zajistit, že prostřednictvím soudní ochrany bude rychle a účinně dosaženo poskytnutí informace v případech, kdy poskytnuta být má, avšak povinný subjekt ani odvolací orgán tak neučinily. Soud má při postupu podle § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím nejen postavení orgánu kasačního, nýbrž i postavení orgánu nalézajícího hmotné právo. Je tedy na něm, aby ověřil, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav, a pokud ne, aby jej v potřebné míře zjistil, a poté aby posoudil, zda existují důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li takové důvody, je povinen povinnému subjektu nařídit požadované informace poskytnout (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, čj. 10 As 112/2015 - 54). Existenci jiných než správními orgány uváděných důvodů však soud zkoumá pouze *prima facie* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, čj. 5 As 236/2016 - 104, a v něm citovanou judikaturu).

27. Zdejší soud nejen že shledal, že v projednávané věci nebyly dány důvody pro odmítnutí žádosti žalobkyně postupem podle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, ale také dospěl k závěru, že nebyl dán ani jiný zákonný důvod pro omezení práva na informace (např. dle § 11 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím).
28. Naznačoval-li snad žalovaný zvolenou argumentací zneužívání zákona o svobodném přístupu k informacím žalobkyní, neboť má za to, že žalobkyně o poskytnutí informací o cenách dodávek žádala za účelem získání výhody na trhu nad ostatními jeho účastníky, soud se ani v tomto názoru s žalovaným neztotožňuje. I v případě, že by žalobkyně chtěla získané informace využít ve svůj prospěch při výkonu podnikatelské činnosti, nevidí soud v takovém postupu nezákonnost ani zneužití práva, jež by nemělo požívat právní ochrany. Takový postup žalobkyně by totiž nemohl ani potenciálně směřovat k narušení hospodářské soutěže, naopak by podporoval konkurenční boj mezi soutěžiteli, který je v tržním prostředí prospěšný. Stejně tak by výše popsaný postup žalobkyně nemohl ani potenciálně jít k tíži povinného subjektu, jehož primárním zájmem jakožto veřejného zadavatele je účelné vynakládání veřejných prostředků a s tím související snaha o úsporu těchto prostředků. Zveřejnění informací o ceně jednotlivých dodávek tak může u povinného subjektu naopak vyvolat úsporu veřejných prostředků v důsledku výhodnější nabídky poskytnuté (na základě zveřejnění informací) jiným dodavatelem. Seznámení žalobkyně s cenami zboží dodávaného povinnému subjektu nelze považovat ani za konkurenční výhodu, neboť k té by došlo v případě, kdy by takovými informacemi mohla disponovat toliko žalobkyně. Vzhledem k citované právní úpravě ve spojení s výše uvedenými závěry je však zřejmé, že každé osobě, která má o takové informace zájem a zákonem předpokládaným způsobem o ně požádá, mají být tyto informace poskytnuty, a tudíž žádný ze soutěžitelů daného trhu nemá v rámci konkurenčního boje neoprávněnou výhodu.
29. Žalobkyní navržené důkazy, které nejsou součástí správního spisu (daňové doklady č. 17326591, 17328450 a srovnávací nabídky produktů) krajský soud neprováděl, neboť by nemohly přispět k dalšímu objasnění skutkového stavu věci.

IV. Shrnutí a náklady řízení

30. Ve světle výše uvedené zdejší soud uzavírá, že v projednávané věci neshledal žádné důvody pro odmítnutí žádosti žalobkyně, a proto ve smyslu § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí a nařídil povinnému subjektu poskytnout žalobkyni požadované informace. K tomu mu určil lhůtu 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Soud vycházel z toho, že ačkoliv při stanovení lhůty k poskytnutí informace není *a priori* limitován žádným rozpětím, jako nejvhodnější se jeví stanovit stejnou lhůtu jako v

postupu podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, čj. 1 As 350/2016 - 72).

31. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, soud jí proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobkyně sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupkyně žalobkyně. Odměna zástupkyně činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepis žaloby, sepis repliky) 3 x 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 3 x 300 Kč. Jelikož je zástupkyně plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 2 142 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobkyně tak činí 15 342 Kč. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 14. července 2020

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu